

MADRID

Bij mijn afscheid ontvingen we een prachtige reischeque als cadeau van de gemeenteleden om een reis naar Madrid te maken. Die cheque hebben we verzilverd! En we vertellen jullie in dit bericht graag iets over onze reis.

Op 10 oktober vertrokken we. Met de trein, die stopt op Europapark zo'n beetje naast ons huis. We wilden graag met de trein – dat klinkt natuurlijk goed in deze tijd, maar wat daar nog aan vooraf gaat, is dat we van treinreizen houden: naar buiten kijken en het landschap zien, wat lezen en kletsen, een boterham en een kop koffie. Zo'n lange (trein)reis hadden we nog nooit gemaakt, we hebben ervan genoten. Onontkooombaar misten we ergens een aansluiting, maar met vriendelijk Spaans organisatietalent kwamen we weer op het goede spoor en op onze bestemming.

Die bestemming was dus Madrid. Ik (Jan) wilde daar graag heen vanwege de musea. Die bewaren daar laatmiddeleeuwse schilderijen die de overgang naar het humanisme markeren. Heel kort gezegd: het icoon met een hemelse achtergrond wordt een scène in een Vlaamse of Italiaanse stad. Dat rijmt op: het woord wordt mens (vlees). Voor mij is dat de kern van het geloof. Jullie begrijpen: elke dag een museum – behalve de laatste, toen hadden we 'museumvrij' en hebben we in een prachtig zonnig stadspark gewandeld.

Over één van de schilderijen zal ik hier iets schrijven. Als voorbeeld kies ik dan de "kruisafneming" van Rogier van der Weyden. Hij schilderde het in 1435 in Brussel voor een gilde uit Leuven. Het werd al snel een befaamd schilderij dat indruk maakte. Filips II nam het halverwege de 16e eeuw mee naar zijn residentie in Spanje. Nu hangt het in het Pradomuseum.

Het schilderij bestaat uit een groot houten paneel waarop verbeeld is hoe Jezus van het kruis getild wordt, voorzichtig, gedragen. Jozef van Arimatea en Nicodemus zijn erbij. De vrouwen, Maria, Jezus 'moeder, Maria van Magdala, Salomé en nog een Maria. Verder twee knechten. Rogier was een meester in het weergeven van de emotie. Hij peilt de diepte ervan met sterke en variërende gelaatsuitdrukkingen en lichaamshoudingen. Hij laat zien wat het betekent om te dragen en gedragen te worden en hoe de een de ander nodig heeft. Bijbeluitleg kun je uit een boek leren, maar ook uit deze kunst.

Meermalen had ik het op een foto in een kunstboek gezien. Nu stond ik er echt voor. Dat was een bijzondere ervaring. Waar de foto een zekere afstand scheidt, voelde ik me voor het schilderij - dankzij het formaat en de ongekende helderheid van de kleuren - getuige worden van een eeuwenoud verhaal dat alles vertelt over ons eigen leven, over verdriet, over draagkracht. We stonden stil te kijken en wezen elkaar op wat we zagen.

Zo ging het meer: Jeroen Bosch, "tuin der lusten", maar vooral zijn kleurige schilderij waar Johannes de Doper ongekend relaxt mediteert bij een lam. Dat vind ik zo mooi. En zeker zagen we ook moderne kunst: de Guernica van Picasso raakte ons ook nu we er echt voor stonden. Thuis hebben de afbeeldingen in mijn boeken er nu een nieuwe dimensie bijgekregen.

We vonden Madrid een fijne stad. Groot, druk, maar zodra het voetgangerslicht op groen springt staan alle auto's stil. Het was niet erg toeristisch (maar dat kan ook aan het seizoen liggen). We zagen de rijkdom van de schitterende huizen uit de 19^e eeuw en de armoede van zwervers. Het hotel stond naast een kerk waar elke dag kleren uitgedeeld werden, er stond een rij voor de deur. Zwervers, daklozen, bedelaars, maakten deel uit van het straatbeeld. We dachten erover na hoe

het is om zo te (moeten) leven. Dat dat gesprek opgeroepen werd, kwam omdat we ze zagen. Was het ontierend of betekende de zichtbaarheid juist de confrontatie en het besef dat arm en rijk samen de stad vormen? Durven en kunnen we elkaar zien, of gebeurt alle opvang achter gesloten deuren? Vragen.

We zijn er weer, 20 oktober kwamen we aan op Europapark, met een rijke reiservaring en eenvoudig souvenirkje uit een winkel van 4,95 €.

Dank dat jullie dit mogelijk hebben gemaakt!

Antje en Jan

..... binnen geen foto's, maar buiten wel: voor het Prado